

Budgetberedningens förslag till kommunfullmäktige

BUDGET 2016 med plan för 2017 - 2018

Antagen av KF 2016-02-08, § xxx
och
KS-handling nr xx/2016

Kungsörs kommun

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	3
Budget 2016	4
Inledande påverkande faktorer	6
Budgetförutsättningar	8
Priser och löner.....	8
Lån.....	8
Finansiering	8
Kommunalskatt	8
Kommunalekonomisk utjämning	8
Befolkningsutveckling.....	9
Pensionsavgångar och pensionskostnader	11
Budgettekniska och ansvarsmässiga förändringar.....	12
Vision 2025	12
Kommunövergripande mål.....	12
Sammanställning driftbudget 2016 per nämnd (tkr), netto.....	15
Investeringsbudget.....	15
Kommunstyrelsens förvaltning	16
Driftbudget (tkr)	16
Kommunövergripande mål 1.....	17
Kommunövergripande mål 2.....	18
Kommunövergripande mål 3.....	19
Barn- och utbildningsnämnden.....	21
Driftbudget (tkr)	21
Kommunövergripande mål 1.....	22
Kommunövergripande mål 2.....	23
Kommunövergripande mål 3.....	25
Socialnämnden	27
Driftbudget (tkr)	27
Kommunövergripande mål 1.....	28
Kommunövergripande mål 2.....	29
Kommunövergripande mål 3.....	30

Budget 2016

Försiktighet är temat för 2016 års budget. Det finns inte utrymme för några större satsningar.

Vi har valt att utöka resurserna inom framför allt hälsoområdet. Vi vill förbättra förutsättningarna att förebygga ohälsa bland vår personal genom att utöka personalavdelningen med ytterligare en tjänst. Genom ett aktivare stöd till våra chefer och arbetsledare kan vi tidigare komma i kontakt med personal som signalerar ohälsa och därmed också sätta in förebyggande insatser snabbare.

I de undersökningar som landstinget gjort i form av LIV – HÄLSA - UNG, kan konstateras att vi har elever som upplever ohälsa. Därför har vi avsatt resurser för att anställa ytterligare en skolkurator. I ett samhälle som blir allt hårdare med alltfler krav på våra ungdomar känns det viktigt att prioritera dessa.

Arbetsmarknadsavdelningen kommer att få utökade krav på sig under 2016. För att kunna bistå med kompetens och service till de som för tillfället står utanför arbetsmarknaden behövs en förstärkning i form av en tjänst till. Att offensivt arbeta med denna grupp gör att vi kan stärka såväl deras självförtroende som egna försörjningsförmåga.

I år tror vi på en förhållandevis försiktig lönerörelse, en modest pris/kostnadsökning för varor och tjänster.

Vi är väl medvetna om de önskemål som våra olika verksamheter har och de krav som ställs på dem. Summan av skatteintäkter, avgifter och bidrag ger inte större förutsättningar än det som kommunfullmäktige nu har fastslagit som budgetram för 2016.

Budgetramen landar på 4,5 miljoner i överskott, helt i linje med våra, av kommunfullmäktige fastställda, finansiella mål.

Pelle Strengbom
Kommunstyrelsens ordförande

Inledande påverkande faktorer

Trots en måttlig tillväxttakt i omvärlden hålls den svenska ekonomin uppe av inhemsk efterfrågan och växer ganska starkt. Bruttonationalprodukten beräknas såväl 2015 som 2016 öka med över 3 procent. Detta gör att sysselsättningen ökar och att arbetslösheten pressas ned mot 6,5 procent, vilket innebär det väntas råda balans på arbetsmarknaden redan år 2016. Sysselsättningsökningen och växande pensionsinkomster gör att skatteunderlags-tillväxten accelererar 2016.

Kommunernas samlade resultat försämrans kraftigt, för andra året i rad trots tillskott av bland annat AFA-pengar. År 2016 beräknas kommunerna klara verksamheterna utan skattehöjningar med endast en mindre resultatförsämring. Detta trots att 2016 bjuder på den högsta ökningen av skatteunderlaget hittills under 2000-talet.

Den viktigaste orsaken till den försämrade ekonomin är det höga kostnadstrycket. Framst är det befolkningsförändringar som ligger bakom. Fler äldre driver kostnader i sjukvård och äldreomsorg och fler barn driver upp kostnaderna i skolan. Den demografiska utvecklingen och den ökade efterfrågan av välfärd innebär ett ökat kostnadstryck och nu är det alltmer tydligt.

Nu tillkommer en stor invandring, som påverkar en rad verksamheter inom både kommuner och landsting. Att en relativt stor del av invandrarna är i yrkesverksam ålder bör på sikt ha en positiv inverkan på möjligheterna att finansiera välfärden, genom att försörjningskvoten förbättras.

Om nyanländas etablering på arbetsmarknaden lyckas väl, så förbättras förutsättningarna för den långsiktiga finansieringen av välfärden. Under de närmaste åren är det emellertid inte troligt att nyanlända med en gång kan försörja sig och betala skatt i samma utsträckning som befolkningen i övrigt.

En större befolkning innebär ökade kostnader, oavsett var människorna kommer ifrån. I SKL's beräkningar antas att invandrare och asylsökande har samma behov av skola, vård och omsorg som övriga befolkningen i motsvarande ålder, trots att de nyanlända snarare är i behov av större insatser. Resultatet av kalkylerna, som endast sträcker sig fram till 2019, blir att den nya befolkningsprognosen innebär en extra belastning på kommunernas ekonomi.

På längre sikt blir kalkylerna mer positiva.

Ytterligare en faktor som driver på kostnaderna är de riktade tillfälliga statsbidragen till kommuner och landsting. Detta är dock något som staten kan påverka. Det finns i dagsläget över 80 riktade statsbidrag som vart och ett motsvarar någon statlig reform med förhoppningar om förbättringar i de kommunala verksamheterna.

Det kan vara bra med satsningar om de verkligen leder till förbättringar, men det förutsätter att de är genomtänkta, förankrade och långsiktiga. Så är tyvärr inte alltid fallet. Det finns en rad exempel på riktade statsbidrag som snarare ställer till än löser problem. Man kan rent av fråga sig om inte de riktade statsbidragen, där staten definierar angelägna utvecklingsområden, äventyrar det som är styrkan i den svenska välfärden: den decentraliserade karaktären. Detta sätt att styra fräntar de lokala ledningarna ansvaret och minskar den utvecklingskraft och lokala anpassningsförmåga som finns i ett decentraliserat välfärdssystem.

Ett annat, och nytt, inslag i relationerna mellan staten och kommunsektorn är att kommunsektorn förväntas vara med och finansiera investeringar som rimligtvis är statliga åtaganden.

Ökade investeringar medför ökade avskrivnings- och räntekostnader. Aktuellt är också nyinvesteringar i bostäder och

kollektivtrafik samt en ökad omfattning av ersättningsinvesteringar.

Det finns även en underliggande ökning av pensionskostnaderna, som blir allt kraftigare, då antalet pensionärer inom kommunsektorn ökar samtidigt som intjänandekostnaderna för de anställda ökar. En bidragande orsak är den statliga karriärtjänstereformen för lärare som medför ökade pensionskostnader.

Den senaste prognosen visar på en ytterligare belastning på grund av nya indexeringsregler i den allmänna pensionen som medför en övervältring av pensionskostnader från staten till kommunsektorn på cirka 2,5 miljarder kronor mot slutet av 2019.

Kostnaderna ökar således pga andra faktorer än vad som enbart följer av en större befolkning och en ökad andel äldre.

Kostnadstrycket i kommunsektorn ökar nu så starkt att SKL beräknar att det krävs betydande skattehöjningar framöver, på närmare 2 skattekrönor fram till 2019.

För att bryta utvecklingen krävs helt nya åtgärder, från såväl kommuners och landstings som från statens sida. Utvecklingen av intäkterna är relativt positiv men räcker ändå inte till för att möta de kostnadsökningar kalkylerna pekar på.

Källa: Sveriges Kommuner och Landsting

Invandringen har under hösten mer eller mindre exploderat. Vid ingången av år 2015 hade kommunen avtal på att ta hand om 12 ensamkommande barn, i januari 2016 skrivs avtal på 70 barn. Därtill kommer all annan invandring. Förutom den invandring som kommunen tar hand om finns också ett stort antal nyanlända i privata anläggningar inom kommungränsen som ställer krav på kommunal verksamhet.

Den stora tillströmningen ger positiva effekter i form av att fastighetsbolaget och privata hyresvärdar får sina bostäder

uthyrda och KFAB har fattat ett historiskt beslut att inte höja hyrorna under 2016. Det innebär också stora intäkter från Migrationsverket i första hand. Detta är dock på kort sikt.

Den snabba tillströmningen ställer mycket stora krav på omställning och anpassning i förskola, skola och inom vård och omsorgssektorerna. Den ökar också pressen på individ- och familjeomsorgen och alltfler kommuner anmäler sig själva för att de inte hinner med att göra ett tillräckligt bra arbete inom IFO. Kungsör är inte där än men det är stora problem att rekrytera personal till IFO i hela landet och sjukfrånvaron ökar bland personal pga en ohållbar arbetsmiljö på sikt.

Den invandring som skett från och med september 2015 har också varit mycket homogen, det har i stort sett bara varit pojkar runt 20-årsåldern vilket förändrar både demografi och könsfördelning i samhället.

Kungsör är en kommun som har många invånare som pendlar till arbetet. Tillgången på bra kommunikationer, möjligheter till ett attraktivt boende och goda möjligheter till en meningsfull fritid är viktiga faktorer för att locka invånare till kommunen. Det är också viktigt med en bra barnomsorg och en bra skola för att locka människor i arbetsför ålder att söka sig till kommunen.

En stor grupp av kommunens anställda är äldre än 60 år och mycket resurser kommer att behöva läggas på att rekrytera personal de kommande åren vilket påverkar kostnader och kontinuitet i verksamheten. Samtidigt ger det möjlighet till ny utveckling när nya krafter kommer in med nya erfarenheter och färskare utbildning. Nedanstående sammanställning visar totalt antal fast anställda per förvaltning och antal som blir 65 år 2016-2020.

Förvaltning	Total	Antal 65-åringar per år				
	Åa	2016	2017	2018	2019	2020
Barn o utbildningsförvaltning	224	7	9	6	8	11
Kommunstyrelseförvaltning	31	-	1	-	-	2
Socialförvaltning	353	6	5	12	11	8
Summa	608	13	15	18	19	21

Budgetförutsättningar

Priser och löner

Ramarna för 2016 är beräknade utifrån ett löneutrymme på 2,0 %. Avtalen inför 2016 är sifferlösa och det är därför svårt att veta hur lönerörelsen kommer att falla ut. Fackens företrädare för flera yrkesgrupper anser att deras medlemmar varit missgynnade i lönerörelserna och det är tydligt att det är svårt att rekrytera inom vissa yrkesområden. Det finns en stor risk för att det kommer att bli en löneglidning. Utrymmet för prisökningar är inte alls uppräknat utan ligger på samma nivå som i budget 2015.

Lån

Kommunen har inte någon låneskuld. De lån kommunen tidigare hade avsåg i huvudsak lån till VA-verksamhet och fastigheter. Dessa verksamheter har överförts till KKTAB och lånen har då också överförts till bolaget.

Borgensåtagandena har däremot ökat i samband med låneöverföringen.

Kommunen tar ut en borgensavgift som under 2016 är på 0,4 % av borgensåtagandet vilket beräknas ge en intäkt till kommunen på en miljon kronor.

Finansiering

Finansieringen består av ett antal poster i ett komplicerat system. Nedan beskrivs några av de större posterna. Budgeten bygger i huvudsak på prognoser som Sveriges Kommuner och Landsting gör.

Totalt beräknas finanserna omsluta ca 460 mkr.

Kommunalskatt

Kommunalskatten är oförändrad, **22,03 kronor**. Skatteintäkterna beräknas uppgå till cirka 349 miljoner kronor.

Kommunalekonomisk utjämning

Detta sammanfattande begrepp innehåller flera olika delar, vilka beskrivs nedan.

Inkomstutjämning har som syfte att utjämna skillnader mellan kommuners skatteinkomst per invånare. Förenklat så betalar kommuner med hög inkomst per invånare till kommuner med lägre inkomst per invånare. Kungsör är mottagare i detta system och får cirka 92 miljoner kronor.

Kostnadsutjämning som består av 10 delmodeller som lite förenklat har som syfte att jämföra förväntade kostnader, så kallade standardkostnader med hänsyn tagen till vilken typ av population man har, med verkliga kostnader. De förväntade kostnaderna bedöms med hänsyn till den struktur kommunen har i form av antal äldre, antal yngre, antal med lägre utbildningsnivå etc. Kungsör lämnar ifrån sig cirka 16 miljoner kronor i detta system vilket antyder att kommunens kostnader är lägre än väntat.

Regleringsbidrag/regleringsavgift utgör en avstämningspost mellan staten och hela kommunkollektivet. Inom denna post kan staten skjuta till pengar för särskilda

satsningar eller ta tillbaka medel när man vill minska omfattningen av kommunal verksamhet. Kungsör beräknas få betala in 0,3 miljoner kronor under 2016.

LSS-utjämning är en särskild modell för utjämning av olika struktur när det gäller omsorg om funktionshindrade. Kungsör beräknas bli mottagare av 24 miljoner kronor. Bidraget är en avsatt summa pengar och Kungsörs andel är av tradition relativt hög beroende på stora kostnader för denna verksamhet i förhållande till andra kommuner.

Befolkningsutveckling

Åldersgrupper	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015 (31 okt)
0-2	241	235	226	230	226	244	232	245	259	249
3-6	377	391	373	363	343	323	330	363	368	370
7-9	283	288	287	283	284	280	281	267	266	268
10-15	663	642	610	583	557	565	551	584	595	603
16-18	348	355	364	350	360	326	306	286	292	300
19-64	4 742	4 732	4 693	4 607	4 560	4 529	4 455	4 512	4 515	4 544
65-74	811	837	892	974	1 008	1 059	1 112	1 148	1 189	1 199
75-84	513	516	495	494	513	522	528	539	573	598
85-w	233	223	230	232	238	238	235	231	212	225
Totalt	8 211	8 219	8 170	8 116	8 089	8 086	8 030	8 175	8 269	8 356

Åldersindelad befolkningsutveckling, år 2006-2015 (till och med 31 oktober). Källa: SCB

Budgeten för 2016 bygger på ett invånarantal på 8 330 personer. Befolkningen har fortsatt öka varje år från 2013 och var i oktober 2015 uppe i 8 356 stycken. Budgeten har en viss marginal i antal invånare men den största ökningen finns bland den arbetsföra befolkningen och beror på en ökad invandring.

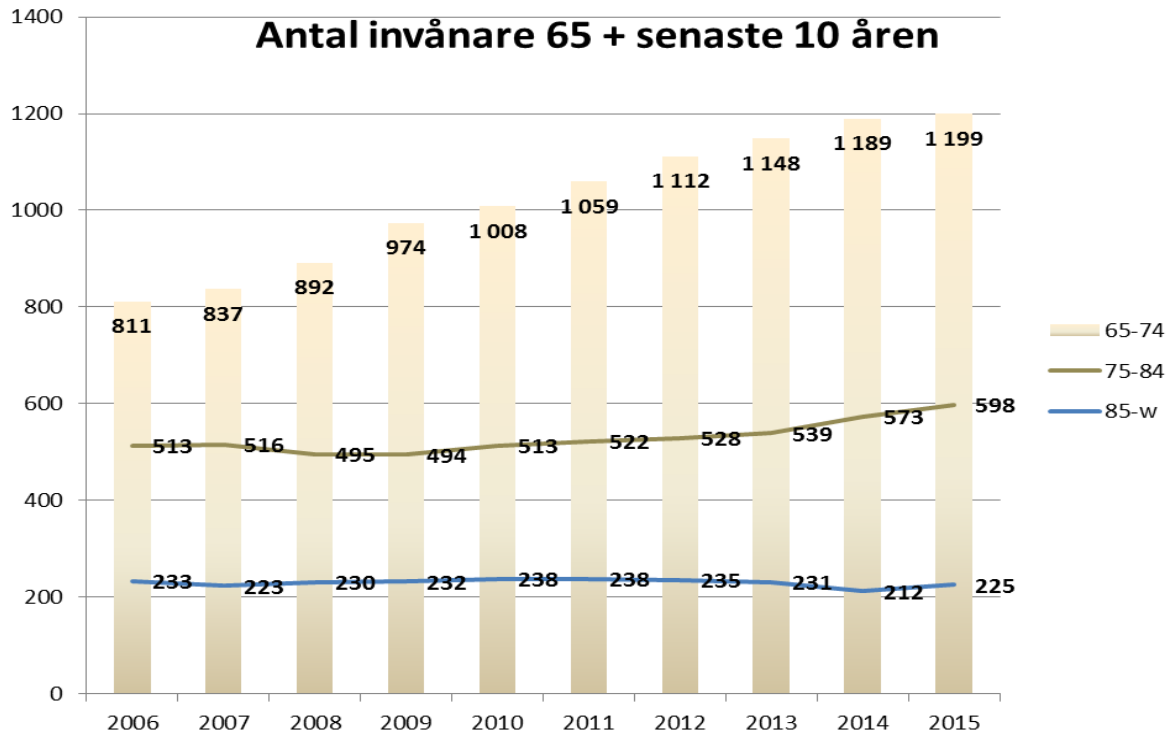
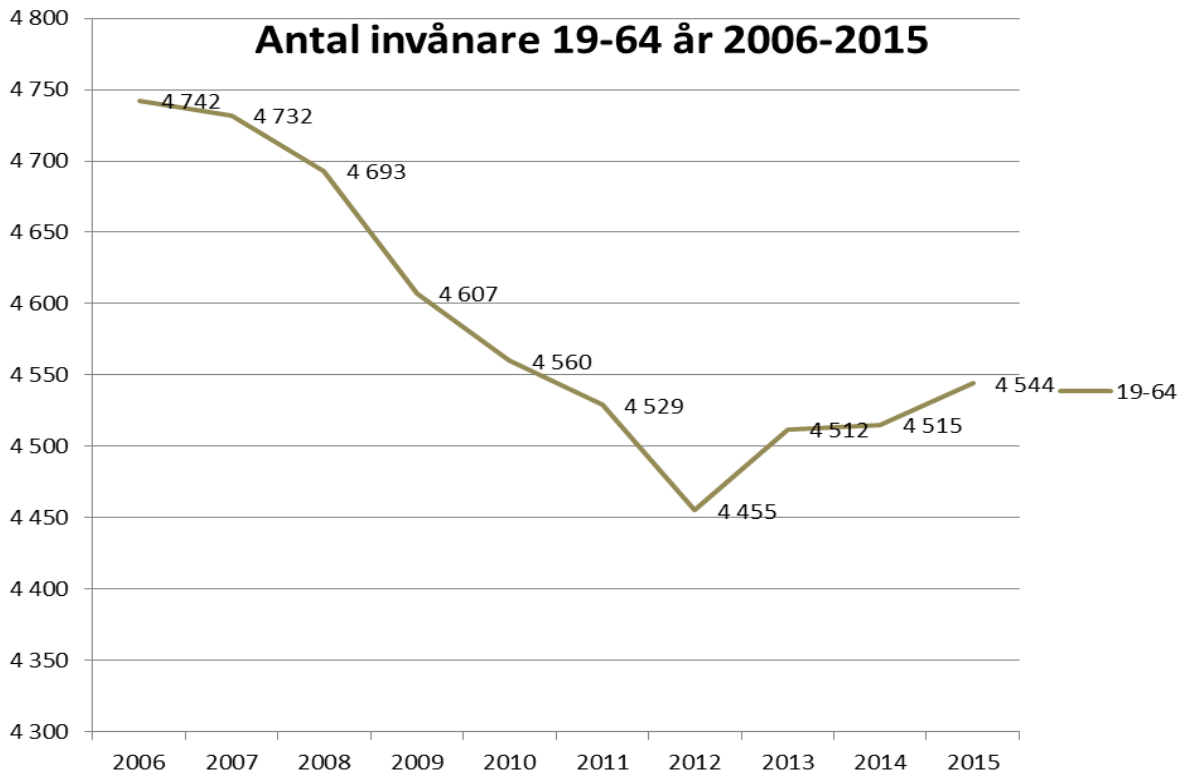
Endast marginella ökningarna finns i skolåldrarna.

Kommunal fastighetsavgift är en avgift som har ersatt den tidigare fastighets-skatten. Kungsör får in drygt 13 miljoner kronor i fastighetsavgift.

Inom finanserna finns också andra poster, som räntekostnader och intäkter, aktieutdelning, pensionskostnader, kostnader för personalförsäkringar med mera. Pensioner och personalsociala kostnader uppgår till ca sex miljoner kronor och övriga poster utgörs av intäkter motsvarande ca tre miljoner kronor.

En relativt kraftig ökning finns bland pensionärerna, i synnerhet i åldrarna 75-84. Denna ökning har fortsatt i mer än tio år och fortsätter även 2015.

Nedanstående diagram visar utvecklingen de senaste tio åren för gruppen 19-64 respektive för gruppen i åldrarna 65 och däröver. Av diagrammen framgår att antalet i åldrarna 19-64 minskat under många år men de senaste åren har ökat igen och att de i åldrarna över 65 år fortsätter öka.

(Källa: SCB)

Pensionsavgångar och pensionskostnader

Kommunen tillämpar den så kallade blandmodellen för redovisning av pensionskostnader och pensionsåtaganden. De kommunala pensionskostnaderna består huvudsakligen av fyra delar, betalning av utgående pensioner till medarbetare som gått i pension, betalning av avgiftsbestämd del till individuell förvaltning, förmånsbestämd pension som uppräknig av den senare avsätts inom balansräkningen samt finansiell kostnad pensionsskuld. Därutöver tillkommer löneskatt (24,26 %) på samtliga de ingående delarna.

KPAs (pensionsförvaltarens) prognos som också utgör kommunens budget bygger på befintliga pensionsutbetalningar samt att de anställda går i pension vid 65 års ålder.

Kommunens årliga pensionskostnad fördelar sig enligt följande enligt KPA's prognos. Beloppen inkluderar löneskatt och är uttryckta i tusentals kronor.

Det är främst pensionsutbetalningarna från den gamla icke bokförda pensionsskulden (ansvarsförbindelsen) som ökar efterhand som antalet pensionsavgångar ökar. Kungsörs pensionskostnad, liksom övriga kommuners, ökar för varje år ända in på 2020-talet i takt med kommande pensionsavgångar beroende på att en ovanligt stor grupp föddes på 1940-talet.

Antalet pensionstagare som får någon form av kommunal pension uppgår för närvarande till ca 400 stycken.

Pensionskostnader Kungsörs kommun

Prognos pensionskostnader inklusive löneskatt (tkr)

	2015	2016	2017	2018	2019
Pensionsutbetalningar	10 652	10 574	10 741	11 428	12 126
Avgiftsbestämd Ålderspension	12 973	13 446	14 060	14 700	15 381
Årlig avsättning balansräkningen	1 696	-577	-498	1 281	1 686
Finansiell kostnad pensionsskuld	650	432	1 146	1 860	1 965
Summa pensionskostnad	25 971	23 875	25 449	29 269	31 158

Kommunens totala åtagande inklusive löneskatt enligt KPA:s prognos (tkr)

	2015	2016	2017	2018	2019
Summa avsatt inom balansräkningen	39 466	39 322	39 969	43 111	46 762
Ansvarsförbindelse	190 028	184 512	182 194	181 379	180 094
Summa pensionsåtagande	229 494	223 834	222 163	224 490	226 856

Budgettekniska och ansvarsmässiga förändringar

Inga större förändringar av ansvar har skett mellan nämnder eller förvaltningar som påverkat ramarna inför 2016. Inom socialnämndens ansvarsområde har det organiserats om, vilket påverkar ramarna internt inom förvaltningen. På gång under 2016 är en samordning av matproduktionen och i samband med detta planeras för en flytt av Mistelns kök från socialnämnden till barn- och utbildningsnämnden. Preliminärt är övergången tidsatt till första mars 2016.

Vision 2025

Kommunfullmäktige antog 2015 en vision för Kungsör som sträcker sig till år 2025. Visionen sammanfattas i tre ledord, öppenhet, kreativitet och närhet och ser ut som följer:

Vårt Kungsör är den naturnära attraktiva Mälarkommunen, där vi med öppenhet och kreativitet får människor och företag att mötas och växa.

Öppenhet

Vi är stolta över vårt Kungsör. Vi uppmuntrar och värnar om varandra med en öppen och positiv attityd. Olikhet och mångfald ser vi som en tillgång. Det finns möjlighet för alla att vara delaktiga och påverka vår framtida utveckling.

Kreativitet

I samverkan får vi saker att hända i ett Kungsör där både människor och företag växer. I ett kreativt klimat skapar vi engagemang och framåtanda. Långsiktiga lösningar, i takt med omvärldens förändring, bidrar till kommunens hållbara utveckling. Här tar vi tillvara idéer och kompetenser i en innovativ miljö som skapar fördelar och framgång.

Närhet

Vår kungliga livsmiljö är valet för den som vill leva hållbart och tryggt i den lugna

orten eller på landsbygden. Kungsör är en plats där man vill vara. Här är det nära till Mälaren, natur och friluftsliv, och det är enkelt att skapa en aktiv fritid. Vårt attraktiva och variationsrika boende i Mälardalen är en styrka där goda kommunikationer gör det möjligt att ta tillvara andra städers kvaliteter.

Visionen övergår till kommunövergripande mål, inriktningsmål och effektmål.

De politiska målen, inriktningsmål och effektmål, för de olika nämnderna redovisas i nämndernas budgetredovisning nedan.

Kommunövergripande mål

Kommunfullmäktige har fastställt tre kommunövergripande mål:

A-Attraktiv boendekommun – Kungsörs kommun är en attraktiv och trygg plats att bo och verka i, där vi tar tillvara närsamhällets möjligheter

B-Dialog och inflytande – Alla i kommunen kan ta del av information och påverka samhällsutvecklingen. Vi skapar mötesplatser för kommunikation

C-Hållbarhet och konkurrens – Kommunens verksamheter erbjuder i jämförelse med andra kommuner bättre service och tjänster. Vi tar till vara kreativitet som bidrar till ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart samhälle

Förutom dessa övergripande mål finns finansiella mål i syfte att bidra till en god ekonomisk hushållning. De finansiella målen för god ekonomisk hushållning 2016 är:

- Resultatet ska uppgå till minst en procent av summan av skatter och statliga bidrag
- Budgeten ska hållas av alla förvaltningar / nämnder

Budgeterad resultaträkning (tkr)

	Utfall 2014	Budget 2015	Budget 2016
Verksamhetens intäkter	95 000	78 073	98 203
Verksamhetens kostnader	-513 068	-515 805	-552 167
Avskrivningar	-4 296	-4 718	- 4 668
Verksamhetens nettokostnader	-422 364	-442 450	-458 632
Skatteintäkter	328 689	338 995	348 274
Kommunalekonomisk utjämning	102 131	105 265	114 332
Finansnetto	3 731	2 790	526
Resultat före extraordinära poster	12 187	4 600	4 500
Extraordinära poster	0	0	0
ÅRETS RESULTAT	12 187	4 600	4 500

Budgeterad balansräkning (tkr)

	Utfall 2014	Budget 2015	Budget 2016
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Mark, byggnader, tekniska anläggningar	61 827	61 916	61 300
Maskiner och inventarier	7 528	7 439	8 800
Finansiella anläggningstillgångar	183 236	183 236	219 430
Summa anläggningstillgångar	252 591	252 591	289 530
Omsättningstillgångar			
Förråd	0	0	0
Kortfristiga fordringar	40 133	36 000	50 000
Kassa och bank	109 098	66 000	70 000
Summa omsättningstillgångar	149 231	102 000	120 000
SUMMA TILLGÅNGAR	401 822	354 591	409 530
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Eget kapital	260 622	270 760	275 260
därav årets resultat	12 187	4 300	4 500
Summa eget kapital	260 622	270 670	275 260
Avsättningar			
Avsättningar till pensioner	40 494	41 044	43 084
Andra avsättningar	467	467	0
Summa avsättningar	40 961	41 511	43 084
Skulder			
Långfristiga skulder	0	0	0
Kortfristiga skulder	100 239	42 320	91 186
Summa skulder	100 239	42 320	91 186
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	401 822	354 591	409 530
STÄLLDA PANTER OCH ANSVARSÅTAGANDEN			
Borgensåtaganden	282 869	282 869	
Pensionsförpliktelser som inte upptagits bland skulder eller avsättningar	197 219	192 582	184 512
SUMMA STÄLLDA PANTER OCH ANSVARSÅTAGANDEN	480 088	475 451	

Sammanställning driftbudget 2016 per nämnd (tkr), netto

Nämnd/förvaltning	Bokslut 2014	Budget 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Kommunstyrelsen	63 373	67 320	69 278	71 060	73 095
Barn- och utbildningsnämnd	175 084	180 119	190 002	199 275	208 829
Socialnämnd	185 870	188 759	196 420	202 816	209 483
SUMMA NÄMNDER / FÖRVALTNINGAR	424 327	436 198	455 700	473 151	491 407
Finansiering	436 515	440 498	460 200	473 151	483 000
TOTALT	12 188	4 300	4 500	0	-8 407

Investeringsbudget

Investeringsbudgeten är inte detaljspecificerad. En ram på totalt 10 Mkr utgör investeringsbudget exklusive investeringar i ombyggnad av Kung Karls skola och utbyggnad av Södergården, som kommer att kräva särskilda beslut.

Kommunchef och ekonomichef har på delegation att besluta om investeringar på upp till 100 tkr i brådskande fall per förvaltning. I övrigt ska kommunens rutin för begäran av investering användas vilket innebär att varje enskild investering kommer att prövas inom ramen för 10 miljoner kronor.

Kommunstyrelsens förvaltning

Driftbudget (tkr)

Verksamhet	Utfall 2014	Budget 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Politisk verksamhet	2 196	2 739	3 889	4 015	4 102
Stöd till politiska partier	378	410	410	419	429
Revision	447	455	457	468	480
Övrig politisk verksamhet	722	750	791	767	784
Delsumma Politisk verksamhet	3 743	4 354	5 547	5 669	5 795
Fysisk teknisk planering	1 676	2 067	2 017	2 144	2 222
Näringsliv	2 997	3 367	3 414	3 510	3 610
Konsument och energiupplysning	60	60	0	61	63
Turism	280	300	300	307	314
Gator o vägar	2 413	2 641	2 663	2 722	2 783
Parker	105	115	116	118	121
Miljö o hälsa	2 104	2 105	2 105	2 212	2 321
Räddningstjänst	5 460	5 820	5 820	5 951	6 086
Delsumma Infrastruktur o skydd	15 095	16 475	16 435	17 026	17 519
Allmän fritidsverksamhet	1 255	1 427	1 476	1 483	1 526
Stöd t studieförbund	300	300	300	307	314
Allmän kulturverksamhet	861	895	895	915	936
Bibliotek	4 375	4 288	4 417	4 472	4 596
Fritidsanläggningar	10 964	11 122	11 175	11 482	11 762
Delsumma Kultur o fritid	17 755	18 032	18 263	18 659	19 133
Kommunikationer	951	790	1 030	909	928
Övriga gemensamma verksamheter	25 830	27 837	28 003	28 796	29 720
Summa	63 373	67 488	69 278	71 060	73 095

Kommentar

Kommunstyrelsens förvaltning har fått en utökad budgetram 2016 till löneökningar (600 tkr), ökade kostnader för politikerarvoden (1 200 tkr), läktare i ishallen (45 tkr) samt en ny befattning som personaladministratör (500 tkr).

Kommunövergripande mål 1

A-Attraktiv boendekommun – Kungsörs kommun är en attraktiv och trygg plats att bo och verka i, där vi tar tillvara närsamhällets möjligheter

Inriktningsmål	Effektmål
KS-A1 -Kungsörarna upplevera att de har tillgång till ett rikt och varierat kultur- och friluftsliv	KS- A1.1-Kommunen präglas av ett gott samarbete mellan föreningarna, och mellan kommunen och föreningarna.
	KS- A1.2-Kommunen har ett rikt och varierat kulturutbud.
	KS- A1.3-Kommunens fritidsanläggningar har god standard och nyttjandegrad
	KS- A1.4-Biblioteket ska vara en attraktiv, integrerande och inkluderande mötesplats som erbjuder kunskap, information och upplevelser för olika målgrupper
KS-A2 - Medborgare och medarbetare upplever god hälsa och trygghet	KS- A2.1-Den upplevda tryggheten hos medborgaren ska öka
	KS- A2.2-Medarbetaren upplever sin hälsa som mycket god

Kommunövergripande mål 2

B-Dialog och inflytande – Alla i kommunen kan ta del av information och påverka samhällsutvecklingen. Vi skapar mötesplatser för kommunikation

Inriktningsmål	Effektmål
KS-B1- Till år 2018 har vi utvecklat kommunens medborgardialog	KS- B1.1-Kommunen har styrdokument för medborgardialog med beskrivning av metoder och verktyg
KS-B2- Till år 2018 har den interna dialogen utvecklats, medarbetare på alla nivåer upplever att de är delaktiga och har in-flytande över verksamheten	KS- B2.1-Engagerade medarbetare, utifrån motivation, ledarskap och styrning

Kommunövergripande mål 3

C-Hållbarhet och konkurrens – Kommunens verksamheter erbjuder i jämförelse med andra kommuner bättre service och tjänster. Vi tar till vara kreativitet som bidrar till ett ekonomisk, socialt och miljömässigt hållbart samhälle

Inriktningsmål	Effektmål
KS-C1- Vi har ökat andelen närproducerad mat som serveras i våra kök till tio procent till år 2018	KS- C1.1-Att utreda nuläget och definiera begreppet närproducerad mat i en framtida strategi
KS-C2- År 2018 är andelen ekologisk mat som serveras i våra kök minst 30 procent	KS-C2.1-Att andelen ekologisk mat som serveras i våra kök är 30 % 2016
KS-C3- Kommunens medborgarservice ska förbättras till år 2018	KS-C3.1-Att medborgaren uppfattar att de får ett gott bemötande när de är i kontakt med kommunen

Nyckeltalen är inte uppdaterade till 2016.

Nyckeltal	Mål 2015
Kultur- o fritid	
Antal föreningsmöten	10
Arrangemang inom "Ett musikliv och teaterliv för alla"	8 st
Utställare konst- o handverkssafarin	25 st
Teaterföreställningar	8 st
Uthyrda timmar sporthallen	6400
Uthyrda timmar ishallen	1100
Besök i badhuset	15 000 besökare
Läger	6
Biblioteket	
Mediautlåning	50 000 media
Lån per invånare	6,25
Antal besök biblioteket	53 000 besökare
Antal besök biblioteket per dag	250 besökare
Unika besökare på bibliotekets webb	600 besök / månad
Barnprogram / aktiviteter	20 st
Bokprat / visningar	25 st
Utställningar	10 st
Vuxenprogram / aktiviteter	10 st

Barn- och utbildningsnämnden
Driftbudget (tkr)

Verksamhet	Utfall 2014	Budget 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Musikskola	1 015	1 067	988	1 121	1 156
Fritidsgårdar	2 418	2 673	2 693	2 804	2 891
Förskola	37 684	40 577	41 887	42 698	44 113
Familjedaghem 0-12 år	988	1 040	1 041	1 090	1 140
Öppen fritidsverksamhet	1 127	1 256	862	1 321	1 364
Fritidshem	5 248	5 729	5 469	6 048	6 255
Delsumma fritidsverksamhet	48 480	52 342	52 940	55 082	56 919
Förskoleklass	3 309	3 472	3 565	3 823	3 937
Grundskola	79 754	77 631	79 531	84 339	89 651
Grundsärskola	1 911	4 140	4 530	4 400	4 666
Delsumma grundskola	84 974	85 243	87 626	92 562	98 254
Gymnasieutbildning	30 559	31 388	37 500	34 094	35 534
Gymnasiesärskola	2 480	1 790	910	1 871	1 953
Delsumma gymnasieutbildning	33 039	33 178	38 410	35 965	37 487
Grundläggande vuxenutbildning	3 280	3 528	3 351	3 692	3 810
Gymnasial vuxenutbildning	955	1 100	1 309	1 207	1 301
Särvux	80	90	100	94	98
Uppdragsutbildning	0	20	20	48	76
Svenska För Invandrare	366	332	325	347	358
Delsumma vuxenutbildning	4 681	5 070	5 105	5 388	5 643
Nämnd-, styrelse	335	454	1 897	1 920	1 943
Övriga gemensamma verksamheter	3 575	3 832	4 024	8 358	8 583
Summa	175 084	180 119	190 002	199 275	208 829

Kommentar

Barn- och utbildningsnämndens ram har utökats med 3,4 mkr för lönejusteringar. Ram för politikerarvoden har ökats med 85 tkr och ramen har ökats med 500 tkr för en kuratorstjänst. Nämnden har också fått en förstärkning med 1 350 tkr till IT-satsning i skolan liksom en ospecificerad ramtilldelning på fyra miljoner kronor.

Kommunövergripande mål 1

A-Attraktiv boendekommun – Kungsörs kommun är en attraktiv och trygg plats att bo och verka i, där vi tar tillvara närsamhällets möjligheter

Inriktningsmål	Effektmål
<p>BUN-A1-Attraktiva förskolor och skolor i Kungsörs kommun Förskolor och skolor ska ha så hög kvalitet och upplevas som så attraktiva att elever, föräldrar och personal väljer Kungsörs förskolor och skolor framför andra alternativ</p>	<p>BUN-A 1.1. Andelen barn- och ungdomar som väljer förskolor och skolor i Kungsör ska öka</p>
<p>BUN-A2- Förskola och pedagogisk omsorg 1–5 år Verksamheterna ska präglas av en pedagogik, där omvårdnad, omsorg, fostran och lustfyllt lärande bildar en helhet</p>	<p>BUN- A 2.1. Hög kompetens I förskolan skall det vara en hög andel högskoleutbildad personal. Målet är minst 66 %</p> <p>BUN- A 2.2. Stimulans, utveckling och trygghet Alla föräldrar ska uppleva att deras barn stimuleras och utvecklas och att både de och barnen känner sig trygga i våra verksamheter</p>

Kommunövergripande mål 2

B-Dialog och inflytande – Alla i kommunen kan ta del av information och påverka samhällsutvecklingen. Vi skapar mötesplatser för kommunikation

Inriktningsmål	Effekt mål
<p>BUN-B1- Medarbetarskapet Såväl chefer som medarbetare har ett ansvar för att vara lyhörda, tillmötesgående och serviceinriktade</p>	<p>BUN- B 1.1. Bemötande Alla föräldrar, barn, elever och studerande ska uppleva ett gott bemötande från personal och chefer</p>
	<p>BUN- B 1.2. Delaktighet Alla föräldrar, barn, elever och studerande ska uppleva att vi lyssnar på deras synpunkter och förslag och att vi i alla lägen strävar efter att göra vårt bästa</p>
<p>BUN-B2- Skolgemensamma verksamheter Ungdomarna ska ha en meningsfull och trygg fritid där de utvecklar sina intressen. Alla barn och ungdomar ska ges stöd och hjälp i sin utveckling till att bli vuxna. Kungsörs barn- och ungdomar skall vara drogfria</p>	<p>BUN- B 2.1. Musikskolan Musikskolans undervisning skall utveckla och stimulera elevernas musikalitet och därigenom även ge grunden för ett livslångt intresse</p>
	<p>BUN- B 2.2. Ungdomshuset och Fritidsgårdarna Ungdomshuset och fritidsgårdarna skall gemensamt skapa en meningsfull fritid för Kungsörs ungdomar och aktivt arbeta förebyggande mot klotter, skadegörelse, missbruk och annan ungdomsbrottslighet. Ungdomshuset ska aktivt stödja utsatta barn och ungdomar genom ungdomstjänst, medling, stöd till unga brottsoffer, bekymringssamtal och stödjande samtal</p>
	<p>BUN- B 2.3. Elevhälsan Elevhälsan skall främst arbeta förebyggande och varje elev skall under grundskoletiden erbjudas minst tre hälsobesök hos elevhälsan. Elevhälsan skall genom skolsköterskorna ansvara för att alla elever erbjuds lagstadgat vaccinationsprogram</p>

Inriktningsmål	Effektmål
<p>BUN-B3- VIVA. Vuxenutbildning Integration Vägledning Enheten ska vara ett aktivt redskap för att stödja den enskilda medborgaren och för att utveckla hela kommunen i riktning mot vision 2025, ett Kungsör som med ”öppenhet, kreativitet och närhet får människor och företag att mötas och växa.”</p>	<p>BUN- B 3.1. Integrationsarbetet Verksamheten ska fungera som stöd till att den enskilda utlandsfödda integreras på ett bra sätt i det svenska samhället och att han/hon samt övriga kommuninvånare kan ta del av aktiviteter som bidrar till ökad ömsesidig kulturell förståelse</p>
	<p>BUN- B 3.2. Vuxenutbildningen Vuxenutbildningen ska verka för att möta medborgarens behov när det gäller utbildningar. Utbildningarna ska genomsyras av flexibilitet och tidigare kunskaper ska tillvaratas</p>
	<p>BUN- B 3.3. Studie – och yrkesvägledning och det kommunala aktivitetsansvaret Studie- och yrkesvägledningen ska stödja elever och kommunens invånare så att de kan göra väl underbyggda val när det gäller såväl skola som arbetsliv. De ungdomar som vare sig deltar i utbildning eller arbete ska erbjudas kvalitativt stöd där uppföljning och möjlighet till andra aktiviteter finns</p>

Kommunövergripande mål 3

C-Hållbarhet och konkurrens – Kommunens verksamheter erbjuder i jämförelse med andra kommuner bättre service och tjänster. Vi tar till vara kreativitet som bidrar till ett ekonomisk, socialt och miljömässigt hållbart samhälle

Inriktningsmål	Effekt mål
BUN-C1-Det pedagogiska ledarskapet Elever, personal och föräldrar ska uppleva att rektor, förskolechef och personal ska vara pedagogisk ledare för sitt respektive ansvarsområde och aktivt arbeta för att förbättra resultaten	BUN- C 1.1. Förutsättningar för ett pedagogiskt ledarskap Ingen skolledare skall ensam ha ansvaret för mer än 40 medarbetare
	BUN- C. 1.2. Stödprocesser Stödprocesserna till rektor skall utvecklas och stärkas så att rektor upplever att det pedagogiska ledarskapet kan prioriteras
	BUN- C 1.3. Gott ledarskap Personalens upplevelse av ett gott ledarskap ska i medarbetarenkäten vara minst tre på en femgradig skala
BUN-C2- Grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet Verksamheterna ska erbjuda en kvalitativt god utbildning i en bra lärmiljö där varje individ blir sedd, samt tränar och utvecklar sin förmåga att bli maximalt förberedd för arbetsliv, samhälle och vidare studier	BUN- C 2.1. Kunskapsmål Alla elever ska nå målen för skolans arbete och så många som möjligt ska även nå de högre betygen
	BUN- C 2.2. Trivsel och trygghet Alla elever ska trivas och känna sig trygga
	BUN-C. 2.3 Delaktighet och inflytande Alla elever ska känna att de har ett reellt inflytande över hur utbildningen utformas. Alla föräldrar ska uppleva att skolan är öppen och välkomnande.
	BUN- C 2.4. Hög närvaro Inget skolk eller annan form av otillåten frånvaro ska förekomma
	BUN-C 2.5. Uppföljning av den enskilda elevens läroprocess Utvecklingssamtal och skriftliga omdömen ska upplevas av alla elever och alla föräldrar som informativa och framåtsyftande

Inriktningsmål	Effektmål
<p>BUN-C.3- Måltidsverksamheten.</p> <p>Måltiderna i Kungsörs förskolor och skolor ska komponeras så att de främjar hälsan och miljön på kort och lång sikt. Mat och måltider är en naturlig del av verksamheten och bidrar förutom att fylla på energi också till en stund av vila, återhämtning och social samvaro. De mål och riktlinjer som antagits av barn- och utbildningsnämnden ska vara vägledande för verksamheten</p>	<p>BUN- C 3.1. Mat som lagas från grunden. Andelen mat som lagas från grunden ska vara minst 80 %.</p> <hr/> <p>BUN- C 3.2. Ekologiska råvaror Det ska vara minst 25 % ekologiska råvaror</p>

Socialnämnden

Driftbudget (tkr)

Ansvarsområden	Utfall 2014	Budget 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Socialnämnden	412	541	722	786	852
Förvaltningsledning	2 062	-4 197	-6 020	-714	-953
Delsumma	2 474	-3 656	-5 298	72	-101
Individ- o familjeomsorg	30 801	29 817	34 226	30 706	31 632
AMS ledning	0	0	1 434	6	12
Arbetsmarknadsåtgärder	3 916	3 620	2 711	3 857	4 026
Socialpsykiatri, soc.stöd	4 644	5 144	5 822	5 416	5 594
Ensamkommande barn	0	8 289	8 539	8 697	8 980
Kontaktpersonsamordn	352	352	350	371	383
Delsumma	8 912	17 405	18 856	18 347	18 995
Vård- o omsorg admin	3 187	2 568	3 638	2 667	2 739
Misteln	10 942	11 582	12 092	12 190	12 595
Mistelns kök	2 863	2 870	2 676	3 017	3 092
Hemtjänsten	13 226	13 994	14 329	14 739	15 199
Tallåsgården	15 537	15 245	14 528	16 035	16 609
Södergården	30 428	30 578	30 611	32 189	33 252
Delsumma	76 183	76 837	77 874	80 837	83 486
Personlig assistans	10 499	10 741	11 895	12 207	12 839
Daglig verksamhet	13 331	13 530	15 241	14 260	14 708
Gruppboheter	17 831	17 738	17 303	18 695	19 332
Korttid / fritid	12 504	13 284	12 714	13 980	14 454
Delsumma	54 165	55 293	57 153	59 142	61 333
Hälso- o sjukvård	13 335	13 063	13 609	13 712	14 138
Summa	185 870	188 759	196 420	202 816	209 483

Kommentar

Socialnämndens ram har utökats med 5,4 mkr för förväntade lönejusteringar 2016. Ram för politikerarvoden har utökats med 170 tkr, LSS har fått 60 tkr för att täcka

utbildningskostnader och personlig assistans har fått en utökning med 600 tkr för nya brukare. Dessutom har nämnden fått en ramförstärkning med fyra miljoner kronor, ospecificerat.

Kommunövergripande mål 1

A-Attraktiv boendekommun – Kungsörs kommun är en attraktiv och trygg plats att bo och verka i, där vi tar tillvara närsamhällets möjligheter

Inriktningsmål	Effektmål
SN-A1- Verksamhetens kvalitet innebär trygghet och hög tillgänglighet	SN-A1.1- Alla personer i våra äldreboenden erbjuds dagligen en utevistelse
	SN- A1.2- Alla personer i våra LSS- och äldreboenden ges möjlighet till en anpassad aktivitet varje vecka utanför bostaden
	SN- A1.3-Individens behov av trygghet beaktas alltid vid planering och utförande av insatser
	SN-A1.4- Medborgarna upplever ett gott bemötande och en god svarskvalitet vid kontakt med oss
SN-A2-Medarbetarna upplever att de har ett gott ledarskap och en god arbetsmiljö	SN- A2.1- Våra chefer arbetar utifrån en gemensam ledarskapsstandard
	SN-A2.2-Verksamheterna arbetar aktivt för att eliminera förekomsten av hot och våld på arbetsplatsen

Kommunövergripande mål 2

B-Dialog och inflytande – Alla i kommunen kan ta del av information och påverka samhällsutvecklingen. Vi skapar mötesplatser för kommunikation

Inriktningsmål	Effektmål
SN-B1-I kontakt med våra verksamheter är du delaktig och har inflytande	SN-B1.1-Alla brukare ska uppleva att de är delaktiga och har inflytande i planeringen av sina insatser

Kommunövergripande mål 3

C-Hållbarhet och konkurrens – Kommunens verksamheter erbjuder i jämförelse med andra kommuner bättre service och tjänster. Vi tar till vara kreativitet som bidrar till ett ekonomisk, socialt och miljömässigt hållbart samhälle

Inriktningsmål	Effektmål
SN-C1- Våra verksamheter motverkar utanförskap och arbetslöshet	SN- C1.1-Socialtjänstens snabba och tidiga insatser stödjer individen till egen försörjning och självständighet
SN-C2- Våra insatser förebygger att barn och ungdomar hamnar i ett långvarigt beroende av socialtjänst	SN-C21-Andelen ungdomar som kommer tillbaka inom ett år efter avslutad kontakt ska minska